

[Domov](#) > ... > [Vaše Pravice](#) > [Obdolženci V Kazenskem Postopku](#) > Spain

Obdolženci v kazenskem postopku

Vsebino zagotavlja

Španija

Španija

V teh informativnih listih je pojasnjeno, kaj se dogaja, če je posameznik osumljen ali obtožen kaznivega dejanja, ki se obravnava v sodnem postopku.

Španska ustava priznava dostojanstvo ljudi, njihove nedotakljive pravice, svoboden razvoj osebnosti ter spoštovanje zakona in pravic drugih.

V ustavi so določene temeljne pravice in svoboščine ljudi, ki so skladne s [Splošno deklaracijo o človekovih pravicah](#) ter mednarodnimi pogodbami in sporazumi o človekovih pravicah, ki jih je ratificirala Španija.

Splošne temeljne pravice v španski ustavi so podrobneje določene v nacionalni zakonodaji.

Pravice stranke v preiskavi/obtoženca v kazenskem postopku so posebej določene v španskem zakoniku o kazenskem postopku (*Ley de Enjuiciamiento Criminal*), ki:

1. uporablja izraz „stranka v preiskavi“ (*investigado*) za osebo, ki je predmet preiskave zaradi svoje povezave s kaznivim dejanjem;
2. uporablja izraz „obtoženec“ (*encausado*) na splošno za osebo, ki jo pravosodni organ po končani preiskavi uradno obtoži sodelovanja pri storitvi določenega kaznivega dejanja;
3. še naprej uporablja španska izraza „*acusado*“ (običajno oseba, proti kateri je bila vložena obtožnica v ustnem postopku) in „*procesado*“ (običajno oseba, proti kateri je bila vložena obtožnica v določeni vrsti kazenskega postopka), ki ju je mogoče prevesti v slovenščino kot „obtoženec“ in v ustreznih fazah postopka zamenjati s španskim izrazom „*encausado*“.

Če ste žrtev kaznivega dejanja, lahko podrobne informacije o svojih pravicah najdete [tukaj](#).

Kratek opis kazenskega postopka

Začetek

Postopek se lahko začne:

- z vložitvijo prijave pri pristojnem organu (policiji, državnem tožilstvu ali dežurnem sodišču);
- s prijavo, ki jo vloži katera koli oseba, ne glede na to, ali je žrtev kaznivega dejanja;
- s policijskim zapisnikom;
- začne ga lahko preiskovalni sodnik po uradni dolžnosti.

Faza preiskave

Po začetku kazenskega postopka se začne faza sodne preiskave, ki poteka pred sojenjem. V tej fazi se izvedejo dejanja za pripravo sojenja, preiskovanje in zbiranje dokazov o storitvi katerega koli kaznivega dejanja, ki je bilo morda storjeno z vsemi okoliščinami, ki lahko vplivajo na njegovo klasifikacijo, ter krivdi storilcev, pri čemer se zavarujejo osebe in njihove denarne obveznosti.

Konec preiskave

Zaključek preiskave, ki poteka pred sojenjem, lahko privede do:

- opustitve postopka, če ni dokazov o kaznivem dejanju ali če storilec ni znan;
- nadaljevanja postopka s tako imenovano „vmesno fazo“, katere namen je ugotoviti, ali je preiskava končana in ali je primerno vložiti obtožnico;
- poziva strankam na obravnavo po vložitvi, kjer je ustrezno, obtožnice in izjave za obrambo pred obtožbo.

Sojenje

Sojenje, ki je javno (z nekaterimi izjemami), poteka pred sodnikom ali sodiščem, ki ni sodišče, ki je opravilo preiskavo, in se konča s sodbo, ki je lahko:

- obsodilna;
- oprostilna.

V obeh primerih lahko katera koli stranka vloži pritožbo zoper sodbo pri višjem sodišču.

Informativni pregledi

Podrobnosti o teh fazah kazenskega postopka in vaših pravicah so na voljo v informativnih pregledih. Te informacije ne nadomeščajo pravnega svetovanja, temveč so zgolj napotki.

Vloga Evropske komisije

Upoštevati je treba, da Evropska komisija nima nobene vloge v kazenskih postopkih držav članic, zato vam v primeru pritožbe ne more pomagati. V teh informativnih pregledih je navedeno, kako in pri kom se lahko pritožite.

Za informacije, ki jih potrebujete, kliknite na spodnje povezave

[1- Moje pravice med preiskavo](#)

[2 - Moje pravice med sojenjem](#)

[3 - Moje pravice po sojenju](#)

Zadnja posodobitev: 29/07/2025

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

1 - Moje pravice med preiskavo

Sem tuj/-a državljan/-ka. Ali to vpliva na preiskavo?

V splošnem dejstvo, da ima stranka v preiskavi status tujega državljana, ne vpliva na kazensko preiskavo. Tuji državljanji imajo v preiskavi enake pravice kot španski državljanji, odobrene pa so jim tudi določene posebne pravice, kot je pravica do brezplačne pomoči tolmača, kadar tuji državljanji ne razumejo ali ne govorijo španščine ali uradnega jezika, v katerem postopek poteka. Kadar so tuji državljanji v okviru kazenske preiskave pridržani, imajo pravico, da se o njihovem odvzemu prostosti in kraju pridržanja kadar koli obvesti konzularno predstavništvo njihove države. Prav tako imajo pravico, da jih obiščejo konzularni organi njihove države in da z

njimi komunicirajo in si dopisujejo.

Status tujega državljana stranke v preiskavi se lahko upošteva pri odločanju o njenem položaju (pripor) med kazenskim postopkom in sprejemanju drugih ukrepov, ki manj omejujejo pravice, na primer odvzem potnega lista ali prepoved zapustitve nacionalnega ozemlja.

Katere so faze preiskave?

Cilj kazenske preiskave je zbrati dokaze v zvezi z morebitno storitvijo kaznivega dejanja in identificirati domnevne storilce navedenega kaznivega dejanja.

Pri tem poznamo dve fazi:

- *Policija*: policija preiskuje znana dejstva, ki lahko predstavljajo kaznivo dejanje. V ta namen stopi v stik z vsemi posamezniki, ki bi lahko kakor koli sodelovali pri dogodkih, išče materialne dokaze, priče itd.
- *Sodstvo* (predobrnava): če policija odkrije znake kaznivega dejanja in identificira domnevno odgovorne stranke, pošlje poročilo kriminalistične policije preiskovalnemu sodniku, ki sproži ustrezen kazenski postopek in po potrebi sprejme primerne ukrepe (zaslišanje strank v preiskavi in prič, pridobivanje dokumentov, pomembnih za zadevo, vnašanje v sistem in iskanje, analiza vsebine itd.).

Če ni najdenih dokazov o storitvi kaznivega dejanja ali je storilec neznan, se primer opusti in zaključi.

Če so dokazi o storitvi kaznivega dejanja najdeni, se postopek nadaljuje z vmesno fazo, katere namen je določiti, ali je preiskava končana in ali je primerno vložiti obtožnico.

Po predložitvi ustreznega obtožnega akta in odgovora na tožbo, če je primerno, so stranke povabljene na sojenje.

Špansko tožilstvo (*Ministerio Fiscal*) mora biti obveščeno o poteku kazenske preiskave in lahko zahteva, da preiskovalni sodnik (*Juez de Instrucción*) izvede kakršno koli preiskovalno dejanje, ki se mu zdi pomembno. Če meni, da ni zadostnih dokazov o storitvi kaznivega dejanja ali njegovih storilcih, lahko zahteva, da se zadeva opusti. Če pa meni, da obstajajo zadostni dokazi, ki bremenijo osebo za kaznivo dejanje, bo po zaključku preiskave vložil ustrežni obtožni akt.

Zbiranje dokazov/Pooblastila preiskovalcev

Kriminalistična policija (*Policía Judicial*) je odgovorna za izvajanje preiskovalnih postopkov, s katerimi ugotovi, ali je prišlo do kršitve prava, zbira ustrezne dokaze in identificira storilce kaznivega dejanja. To se izvaja pod nadzorom sodnika, pristojnega za predhodno preiskavo, ki mora v vseh primerih odobriti vsak preiskovalni postopek, ki predstavlja kršitev temeljnih pravic (vstop v hišo in njena preiskava, prestrežanje komunikacij itd.). Špansko tožilstvo (*Ministerio Fiscal*) mora biti obveščeno o poteku kazenske preiskave in lahko zahteva, da preiskovalni sodnik izvede kakršno koli preiskovalno dejanje, ki se mu zdi pomembno.

Policijsko pridržanje

Praviloma pridržanje ne sme trajati dlje, kot je to nujno potrebno za izvedbo preiskave, v okviru katere se pojasnjujejo dejstva, v nobenem primeru pa dlje kot 72 ur, kar je najdaljši dovoljeni čas, po preteku katerega je treba pridržano osebo izpustiti ali jo izročiti pravosodnemu organu.

Pridržanje lahko odredi policija, in sicer v primerih, ki jih določa zakon. Odredi ga lahko tudi špansko tožilstvo ali neposredno preiskovalni sodnik. V izjemnih primerih lahko pridržanje izvedejo fizične osebe, ki pa morajo pridržano osebo nemudoma predati pravosodnemu organu.

Pridržanje mora potekati tako, da v najmanjši možni meri povzroči škodo osebnosti, ugledu in sredstvom pridržane osebe. Tisti, ki odredijo pridržanje, in tisti, ki so odgovorni za njegovo izvršitev, morajo zagotoviti ustrezno spoštovanje ustavnih pravic pridržane osebe do časti, zasebnosti in osebne podobe.

Ko policija izvede preiskavo, s katero želi pojasniti dejstva, in v predpisanem obdobju 72 ur, bo pridržana oseba izpuščena ali predana pravosodnemu organu.

Zaslišanje

Stranka v preiskavi bo obveščena o svojih pravicah in pozvana, da poda izjavo v zvezi z dejstvi preiskave. Stranka v preiskavi lahko molči in ne poda izjave, če tako želi, ali se odloči, da ne bo odgovarjala na zastavljena vprašanja, ali se lahko izreče, da bo izjavo podala samo pred sodnikom.

Stranka v preiskavi si lahko sama izbere odvetnika; če tega ne stori, ji bo dodeljen odvetnik po uradni dolžnosti. Stranka ima tudi pravico, da se na samem sestane s svojim odvetnikom, preden poda izjavo.

Če je stranka v preiskavi tuj državljan in ne razume ali govori španščine ali uradnega jezika, v katerem postopek poteka, je gluha ali ima okvaro sluha, ali ima jezikovne težave, ima pravico do brezplačne pomoči tolmača.

Stranka v preiskavi ima pravico, da ne poda izjave zoper sebe.

Stranka v preiskavi lahko že na samem začetku izjavi, da je kriva vseh ali določenih kaznivih dejanj, katerih je obtožena. To ne bo zaustavilo izvajanja preiskave ali preprečilo sojenja. Lahko pa bo prišlo do sojenja po hitrem postopku, kar je sicer odvisno od vrste kazni in kaznivega dejanja. V teh primerih lahko odvetnik, ki zastopa stranko v preiskavi, doseže dogovor s španskim tožilstvom, da se izda obsodba, vendar z omilitvijo kazni.

Pripor

Pripor se lahko odredi le, če preiskovalni sodnik meni, da je to primerno, na podlagi zahteve španskega tožilstva in/ali katerih koli članov tožilstva.

V vsakem primeru morajo biti za to izpolnjene pravne zahteve, namen ukrepa pa mora biti doseganje zakonitega cilja (zaščita žrtve in/ali nevtralizacija nevarnosti pobega, tveganja ponovne storitve kaznivega dejanja, uničenja oziroma prikrievanja dokazov).

Kakšne so moje pravice med preiskavo?

Vsaka oseba, ki je obtožena kaznivega dejanja, lahko uveljavlja svojo pravico do obrambe, ki bo v postopku na voljo takoj, ko bo stranka obveščena o njenem obstoju. V ta namen bodo zagotovljene informacije v razumljivem in dostopnem jeziku glede naslednjih pravic:

1. pravice do obveščenosti o dejanjih, katerih je obtožena, in vseh pomembnih spremembah v zadevi preiskave in obtožnice;
2. pravice do pravočasne preučitve postopka, da se zaščiti pravica do obrambe, v vsakem primeru pa preden je podana izjava;
3. pravice do sodelovanja v kazenskem postopku, da lahko uveljavi pravico do obrambe, skladno z zakonom;
4. pravice do proste izbire odvetnika (razen v primerih, ki jih navaja špansko kazensko procesno pravo);
5. pravice zahtevati brezplačno pravno pomoč, potreben postopek in pogoji za pridobitev navedene pomoči;
6. pravice do brezplačnega prevoda in tolmačenja v skladu s španskim kazenskim procesnim pravom;
7. pravice stranke, da molči in ne poda izjave, če tega ne želi, in da ne odgovarja na zastavljena vprašanja;
8. pravice, da ne poda izjave zoper sebe in se ne izpove zoper sebe.

Kako je z upravičenostjo do tolmača ali prevajalca?

Vsaka oseba v preiskavi bo nemudoma pisno ter na razumljiv in dostopen način in v jeziku, ki ga razume, obveščena o dejanjih, katerih je obtožena, ter o pravicah, zlasti pravici do brezplačne pomoči tolmača v primeru tujega državljana, ki ne razume ali govori španščine ali uradnega jezika, v katerem postopek poteka, ali v primeru gluhih oseb ali oseb z okvaro sluha ter drugih oseb z jezikovnimi težavami.

Med fazo preiskave se ta pravica kaže v obliki pravice do pomoči s strani tolmača, ki skozi celotni postopek preiskave, v katerem je njegova prisotnost potrebna, vključno z zaslišanjem s strani policije ali španskega tožilstva in vsemi sodnimi obravnavami, uporablja jezik, ki ga oseba v preiskavi razume, ter v obliki pravice do uporabe tolmača v pogovorih z odvetnikom, ki so neposredno povezani s poznejšim zaslišanjem ali podajanjem izjave ali so nujni za vložitev pritožbe ali za druge vloge v postopku.

Kakšne so moje pravice do obveščeniosti in dostopa do spisa?

V splošnem imate pravico do obveščeniosti o dejanjih, katerih ste obtoženi, in vseh pomembnih spremembah v zadevi preiskave in obtožnice. Prav tako imate pravico do pravočasne preučiitve postopka, da se zaščiiti pravica do obrambe, v vsakem primeru pa preden je podana izjava, pri čemer veljajo zakonite izjeme.

Če ste bili pridržani, boste obveščeni tudi o razlogih za vaše pridržanje in vaših pravicah (posebej pravici dostopa do delov postopka, ki so bistveni za izpodbijanje zakonitosti pridržanja ali odvzema prostosti).

Kakšne so moje pravice v zvezi z dostopom do odvetnika in do obveščeniosti tretje osebe o mojem položaju?

Pravico imate do lastne izbire odvetnika (z upoštevanjem izjem iz španskega kazenskega procesnega prava) in do pomoči tega odvetnika brez nepotrebnege odlašanja. Pravica do obrambe zajema pravno pomoč odvetnika, ki ga lahko izberete sami, oziroma, če tega ne storite, odvetnika, dodeljenega po uradni dolžnosti, s katerim se lahko srečate in pogovorite na samem, tudi preden podate izjavo policiji, španskemu tožilstvu ali pravosodnemu organu (ob upoštevanju izjem, določenih z zakonom), in ki bo prisoten ob vseh vaših izjavah, morebitnem priznanju, soočenju s pričami in rekonstrukciji dogodkov.

Kadar ste pridržani, imate pravico, da se o vašem odvzemu prostosti in kraju, kjer ste pridržani, kadar koli brez nepotrebnege odlašanja obvesti vaš družinski član ali druga oseba, ki jo določite. Tuji državljani imajo pravico, da se o zgoraj navedenih okoliščinah obvesti konzularno predstavništvo njihove države.

Prav tako imate pravico, da brez nepotrebnege odlašanja po telefonu komunicirate s tretjo osebo po izbiri; tuji državljani imajo pravico, da jih obiščejo konzularni organi njihove države in da z njimi komunicirajo in si dopisujejo.

Ali sem upravičen/-a do brezplačne pravne pomoči?

Do brezplačne pravne pomoči ste upravičeni, če ste španski državljan ali tuj državljan, ki zakonito prebiva v Španiji, in dokažete, da nimate zadostnih sredstev za tožbo, in sicer pod zakonsko določenimi pogoji.

Pravica do brezplačne pravne pomoči vključuje oprostitev plačila pravnih zastopnikov in odvetnikov, kadar je njihovo posredovanje obvezno z zakonom in kadar sodnik ali sodišče izrecno zahteva njegovo prisotnost, da zagotovi enako obravnavo strank v postopku, tudi če to ni obvezno. Pomoč odvetnika je dodeljena pridržani osebi ali zaporniku, ki sam ni imenoval odvetnika, za vsako ukrepanje policije, ki ni rezultat sodnega postopka v teku, ali ko se prvič pojavi pred sodnim organom, tudi če je bil priveden s sodno pomočjo. Brezplačna pravna pomoč v primeru žrtv nasilja na podlagi spola, terorizma in trgovine z ljudmi, mladoletnikov ali oseb z motnjo v duševnem razvoju ali duševno boleznijo vključuje takojšnje brezplačno svetovanje in vodenje že pred vložitvijo pritožbe.

v. Kaj morate vedeti:

Domneva nedolžnosti

Domneva nedolžnosti je pravica vsake stranke v postopku ali obtoženca v kazenskem postopku, da je vse do pravnomočne obsodbe obravnavan kot nedolžen.

Domneva nedolžnosti ima dva vidika: pravilo, ki se nanaša na obravnavo, in pravilo, ki se nanaša na sodbo. Kot pravilo, ki se nanaša na obravnavo, pomeni, da se stranka v preiskavi šteje za nedolžno, razen če se s pravnomočno sodbo izkaže drugače. Kot pravilo, ki se nanaša na sodbo, velja, da domneva nedolžnosti učinkuje po oceni dokazov, saj v kazenskem postopku velja, da mora sodnik izhajati iz domneve, da je stranka v postopku nedolžna, in da v primeru, kadar tožilstvo ne dokaže obtožbe zoper stranko v postopku v celoti, njena začasna domneva nedolžnosti postane dokončna.

Pravica do molka in pravica posameznika, da ne izpove zoper sebe

Pravica stranke v preiskavi do molka in njena pravica, da ne izpove zoper sebe, sta temeljni pravici, ki jih lahko stranka izkoristi, ne da bi pri tem posledično utrpela kakršne koli negativne posledice.

Molk obtoženca ne more nadomestiti pomanjkanja zadostnih dokazov za pregon. Z drugimi besedami, tožilstvo mora ne glede na izjavo stranke dokazati obstoj dokaza o storitvi kaznivega dejanja. Kadar obstaja dokaz in če obtoženec po pregledu dokazov za pregon ne odgovori oziroma ne poda zadostnih razbremenilnih pojasnil, se lahko njegov molk šteje kot potrditev krivde. Zato je pomembno, da je obtoženec seznanjen z dokaznim gradivom za pregon, preden poda svojo izjavo.

Če dokazov za pregon obtoženca ni dovolj, njegov molk ne more nadomestiti pomanjkanja takih dokazov za pregon.

Dokazno breme

Materialno dokazno breme nosi izključno tožilstvo in ne obramba. Zaradi domneve nedolžnosti nosi dokazno breme tožilstvo, ki je izključno odgovorno za dokazovanje dejstev iz kazenske ovadbe (odgovornosti nikoli ne nosi obramba). Poleg tega mora biti dokazni postopek dovolj izčrpen, da zagotovi sodišču dokaz tako o obstoju kaznivega dejanja kot tudi kazenske odgovornosti obtoženca v tem dejanju.

Kateri konkretni zaščitni ukrepi veljajo za otroke?

Če je oseba v preiskavi mladoletnik, bo predhodno preiskavo izvedlo špansko tožilstvo za pregon mladoletnikov (*Fiscalía de Menores*), sojenje pa špansko sodišče za mladoletnike (*Juzgado de Menores*), tj. sodišče s posebno pristojnostjo, ki jo ureja sistemski zakon 5/2000 z dne 12. januarja 2000, ki ureja kazensko odgovornost mladoletnikov. V tem zakonu je določeno, da so mladoletniki, stari od 14 do 18 let, kazensko odgovorni, vendar zanje velja posebna pravna ureditev. Zato so v primeru, kadar so pridržane mladoletne osebe, te predane oddelku tožilstva za mladoletnike (*Secciones de Menores de la Fiscalía*), o njihovem pridržanju in kraju pridržanja pa so takoj, ko je ugotovljena njihova mladoletnost, obveščeni posamezniki s starševskimi ali skrbniškimi pravicami ali njihovi dejanski skrbniki.

Če gre za mladoletnika, ki je tuj državljan, je o njegovem pridržanju obveščen konzulat njegove države.

Kateri konkretni zaščitni ukrepi veljajo za ranljive osumljene osebe?

Zaenkrat zaščitni ukrepi za ranljive osumljene osebe niso sistematično vključeni v špansko zakonodajo; čeprav so ti že predvideni v osnutku zakonika o kazenskem postopku, ta še ni začel veljati.

Španska zakonodaja tako vključuje konkretne zaščitne ukrepe za ranljive osumljene osebe zgolj nesistematično, npr. uporabo razumljivega in dostopnega jezika v kazenskih postopkih, pravico do brezplačne pomoči tolmača v primeru gluhih oseb ali oseb z okvaro sluha ter drugih oseb z jezikovnimi težavami itd.

Kakšni so zakonski roki med preiskavo?

Sodna preiskava bo opravljena v največ 12 mesecih od začetka obravnave primera.

Če se pred koncem tega obdobja izkaže, da preiskave ne bo mogoče zaključiti, lahko sodnik po uradni dolžnosti ali na predlog stranke in po posvetovanju s strankami zaporedno podaljša obdobje za največ šest mesecev.

Podaljšanje je odrejeno s sklepom, v katerem so utemeljeno pojasnjeni vzroki, zaradi katerih preiskave ni bilo mogoče opraviti v danem času, ter posebni potrebni ukrepi in njihov pomen za preiskavo. Z utemeljenim sklepom se lahko podaljšanje tudi zavrne, kadar je to primerno.

Kakšni so postopki pred sojenjem, vključno z nadomestnimi rešitvami za pripor in možnostmi za premestitev v matično državo (evropski nalog za nadzor)?

Evropski nalog za nadzor omogoča osumljencu ali obtožencu, ki čaka na sojenje, da se izogne priporu z začasnim izpustom v državi prebivanja. Evropski nalog za nadzor je izdan z namenom zagotavljanja načela nediskriminacije glede na državljanstvo iz člena 18 Pogodbe o delovanju Evropske unije, saj omogoča državljanom EU, ki so osumljeni storitve kaznivega dejanja v državi članici, v kateri ne prebivajo, enako obravnavo glede na njihov osebni položaj med čakanjem na sojenje.

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

2 - Moje pravice med sojenjem

Kje bo potekalo sojenje?

Sojenje bo potekalo na pristojnem sodišču, ki se na splošno določi glede na težo kaznivega dejanja in kraj, kjer je bilo storjeno. Sojenje poteka pred sodnikom, ki ni sodnik, ki je vodil fazo preiskave, zato ima pravica do poštenega sojenja pravni učinek.

Ali se predmet obtožbe lahko spremeni? Kakšne so moje pravice do obveščeni v tem primeru?

Da, tožilstvo lahko po zbiranju dokazov spremeni opredelitev kaznivega dejanja, katerega ste osumljeni, če se okoliščine ne spremenijo in niso ugotovljena nova dejstva, tako da so vsi elementi novega kaznivega dejanja že vsebovani v prvotnem kaznivem dejanju. V takih primerih lahko obramba zahteva preložitve zaslišanja, da lahko pridobi nove dokaze in zagotovi ustrezno obrambo.

Kakšne so moje pravice v zvezi z navzočnostjo na obravnavi?

Pravico imate do obveščeni o obtožnici, obrambe in pomoči odvetnika, do tega, da ne podate izjave zoper sebe, ne izpoveste zoper sebe, ne odgovarjate na zastavljena vprašanja, in do domneve nedolžnosti. Prav tako imate tudi pravico do zadnje besede, ko je sojenje zaključeno.

Ali je navzočnost na sodišču obvezna? Ali je odsotnost v sodnem postopku dovoljena? Pod kakšnimi pogoji?

Po španskem pravu je navzočnost obtoženca nujna za izvedbo sojenja. To izhaja iz pravice do učinkovitega sodnega varstva (ki tako preprečuje pomanjkanje neustrezne obrambe) in pravice do sojenja z dolžnim postopanjem (vključno s pravico do zaslišanja).

Sojenja se morate udeležiti, da lahko zagovarjate svojo nedolžnost, vendar lahko sojenje poteka tudi brez vaše navzočnosti, če imate utemeljen razlog, da se kljub zakonitemu povabilu na sodišču ne pojavite, in predvidena kazen ne presega dveh let zapor ali šestih let v primeru druge oblike kaznovanja. Utemeljen razlog za odsotnost bi bil nenadna bolezen, zaradi katere se zaslišanje preloži.

Kako je z upravičenostjo do tolmača ali prevedenih dokumentov?

Pravico imate do brezplačnih prevodov in tolmačenja. Če ne govorite španščine ali uradnega jezika kraja, kjer sojenje poteka, boste upravičeni do tolmača. Omogočena vam bo tudi pravica do pisnega prevoda dokumentov, ki so nujni za izvajanje pravice do obrambe.

Ali imam pravico do odvetnika?

Da, pravico imate do pomoči odvetnika, ki ga lahko prosto izberete sami, oziroma, če tega ne storite, odvetnika, dodeljenega po uradni dolžnosti, s katerim se boste lahko srečali in pogovorili na samem. Pravna pomoč ni potrebna samo v primeru manjših kršitev.

Katere postopkovne pravice moram poznati? (npr. prisotnost osumljencev pred sodiščem)

Zavedati se morate, da imate pravico uporabiti kateri koli dokaz, ki se vam zdi nujen za vašo obrambo (priče, izvedenci, priprava dokumentov, posnetkov itd.), če ga odobri sodnik ali sodišče. Upravičeni ste do javnega

zaslišanja, če sodnik ali sodišče zaradi varnosti in javnega reda skladno z zakonom ne odloči drugače, da zagotovi ustrezno zaščito temeljnih pravic vpletenih strank in zlasti pravice do zasebnosti žrtev in njihovih družinskih članov. Na začetku sojenja imate tudi pravico do strinjanja z obtožnico ali deli obtožnice in lahko sklenete sporazum s tožilcem, s čimer si zmanjšate kazen.

Možne kazni

Na koncu sojenja sodnik ali sodišče izda sodbo, s katero je odločeno o vseh zadevah, ki so bile predmet sojenja, bodisi z obsodbo ali oprostitvijo obtožene osebe vseh kaznivih dejanj, obravnavanih v zadevi. Sodba je lahko podana tudi ustno v fazi sojenja in jo je treba nato pozneje izdati v pisni obliki. Če stranke po objavi sodbe izrazijo namero, da se ne bodo pritožile, sodišče razglasi sodbo za pravnomočno.

Če ste obsojeni kaznivega dejanja, lahko sodnik ali sodišče v sodbi naloži kazen, ki se nanaša na konkretno kaznivo dejanje in ne presega najstrožje kazni, ki jo je zahtevalo tožilstvo.

■ Zadnja posodobitev: 01/12/2021

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

3 - Moje pravice po sojenju

Ali se lahko pritožim na odločbo sodišča?

Da, na sodbe v kazenskih zadevah se je vedno mogoče pritožiti. Pritožba zoper katero koli sodbo se lahko vloži pri višjem sodišču, tako da se sproži pritožbeni postopek (*recurso de apelación*). Nadalje se je mogoče zoper sodbe, ki jih je izdalo navedeno višje sodišče, ki odloča o pritožbi, pritožiti pri vrhovnem sodišču (*Tribunal Supremo*), in sicer s pritožbo v zvezi s pravnim vprašanjem (*recurso de casación*) iz različnih razlogov, odvisno od prvotnega postopka, v katerem je bila sodna odločba izdana. Izjemoma se je mogoče zoper sodbe, izdane v postopkih za manjša kazniva dejanja, pritožiti le s pritožbenim postopkom [pritožba v zvezi s pravnim vprašanjem v tem primeru ni mogoča].

Roki za vložitev pritožbe so odvisni od uporabljenega postopka in se izračunajo od dne obvestila o datumu izreka sodbe. V rednih in skrajšanih postopkih ter postopkih pred poroto je rok na primer 10 dni. V primeru sojenj po hitrem postopku in postopkov za manjša kazniva dejanja je rok pet dni. Pritožbo v zvezi s pravnim vprašanjem je treba napovedati v petih dneh. Čas, v katerem je nato treba vložiti pritožbo, je 15, 20 ali 30 dni, odvisno od ozemlja, kjer ima sodišče, ki je izdalo izpodbijano sodbo, sedež.

Katera druga pravna sredstva imam na voljo?

Če ste bili obsojeni v odsotnosti (v primerih, v katerih je takšno sojenje pravno mogoče), imate pravico do pritožbe zoper obsodbo, tudi če je rok za to že potekel, iz enakih razlogov kot za pritožbo, in sicer v 10 dneh od dne, ko ste bili obveščeni o obstoju obsodbe.

Tudi če je obsodba pravnomočna, si lahko prizadevate za njeno razveljavitev in izdajo nove sodbe, in sicer s pregledom pravnomočne sodbe (*recurso de revisión de sentencias firmes*) v določenih primerih (na primer, kadar obsodba temelji na dokumentu ali pričanju, za katerega se pozneje izkaže, da je napačno, kadar sta za isto kaznivo dejanje obsojeni dve različni osebi, vendar je storilec lahko samo ena oseba, ali kadar je obsojencu izdana sodba v njegovo korist s strani Evropskega sodišča za človekove pravice).

Ko so izčrpane vse možnosti pritožbe pri sodiščih, vendar ste prepričani, da je prišlo do kršitve temeljnih pravic, se lahko kadar koli pritožite pri ustavnem sodišču (*Tribunal Constitucional*), in sicer s tožbo zaradi kršitve temeljnih pravic in svoboščin (*recurso de amparo*). Ko izčrpate vsa nacionalna pravna sredstva, se lahko obrnete na Evropsko sodišče za človekove pravice.

Kakšne so posledice v primeru obsodbe?

Glede na storjeno kaznivo dejanje so vam lahko naložene različne vrste kazni: kazni odvzema prostosti (npr. zapor ali stalna sledljivost), kazni brez odvzema prostosti (npr. prepoved vožnje ali delo v splošno korist, vedno z vašim soglasjem) in denarne kazni (od vas se zahteva plačilo določenega denarnega zneska). Poleg naložene kazni za kaznivo dejanje vam je lahko v primeru povzročene škode odrejeno tudi plačilo nadomestila (civilnopravna odgovornost zaradi kaznivega dejanja, ki se lahko zahteva od vas v istem kazenskem postopku). Če denarne kazni ne plačate, se lahko kazen nadomesti z odvzemom prostosti ali delom v splošno korist.

Kazenska evidenca

Obsodba za vas pomeni kazensko evidenco, katere podrobnosti so zabeležene v španskem kazenskem registru (*Registro de Antecedentes Penales*). Kazenska evidenca se lahko upošteva in prispeva k strožji kazni, če ponovite kaznivo dejanje, oziroma vam preprečuje uživanje določenih ugodnosti, ko prestajate naloženo kazen (na primer preprečuje možnost odložitve izvršitve zaporne kazni). Ko kazen prestanete in preteče določeno obdobje, bo evidenca izbrisana in ne bo več pomenila negativnih posledic za vas. To obdobje je lahko od šest mesecev za manjša kazniva dejanja do 10 let za najhujša kazniva dejanja, odvisno od njihove vrste in teže.

Izvršitev kazni, premestitev zapornikov, pogojna kazen in alternativne sankcije

Ko postane sodba pravnomočna, ker so bila pravna sredstva zoper njo izčrpana ali ker je čas za pritožbo potekel brez vložitve pritožbe, se mora sodba izvršiti, kar pomeni, da je treba naložene kazni prestati. Če se kazen ne prestaja prostovoljno, sodnik odredi potrebne ukrepe za njeno izvršitev (na primer odredi policiji, da vas poišče in privede v zapor, ali odredi zaseg vašega premoženja za plačilo denarne kazni).

Odložitev izvršitve kazni: če je kazen odvzema prostosti (zapor ali stalna sledljivost na določenem kraju, na primer na vašem domu) in nimate kazenske evidence za podobna kazniva dejanja ter zaporna kazen ne presega določene časovne omejitve, tj. običajno dve leti, se lahko sodnik odloči za odložitev izvršitve kazni, kar pomeni, da vam ne bo treba v zapor, če kaznivega dejanja v določenem obdobju ne ponovite. Če v tem času storite drugo kaznivo dejanje, boste poleg kazni za novo kaznivo dejanje morda morali prestajati tudi kazen, ki je bila odložena. Če med odložitvijo kazni ne storite nobenega kaznivega dejanja, se šteje, da ste prvotno kazen prestali, po preteku obdobja, določenega z zakonom, pa se vaša kazenska evidenca lahko izbriše.

Sodnik lahko v nekaterih primerih, da bi odredil odložitev izvršitve vaše kazni odvzema prostosti, določi druge pogoje, ki jih morate izpolniti, na primer da se morate udeležiti programov zdravljenja odvisnosti od drog ali da vam prepove obiskovanje določenih krajev ali približevanje določenim osebam.

Alternativna kazen: kadar vam je naložena zaporna kazen, ki je krajša od treh mesecev, bo sodnik vedno nadomestil zaporno kazen z drugo, manj obremenjujočo kaznijo (denarno kaznijo, delom v splošno korist ali 24-urno sledljivostjo).

Če ste tuj državljan in vam je bila naložena zaporna kazen, daljša od enega leta in krajša od petih let, lahko sodnik odredi, da se kazen nadomesti z izgonom z državnega ozemlja in prepovedjo vrnitve za določeno število let. Če je vaša zaporna kazen daljša od petih let, boste morali pred izgonom prestati del naložene kazni, šele nato pa ste lahko izgnani.

Premestitev zapornikov: če vam je naložena zaporna kazen, imate pravico, da jo prestajate v zaporu, ki je blizu vašega doma, razen če obstajajo izjemni razlogi. Če pa ste državljan Evropske unije, ste lahko na prestajanje kazni premeščeni v svojo državo. Pri državljanih tretjih držav je to odvisno od tega, ali obstajajo mednarodne pogodbe, ki dovoljujejo tako premestitev.

Pogojna kazen: v primeru določenih posebej hudih kaznivih dejanj se lahko obsojencu poleg kazni, ki se uporabljajo za to kaznivo dejanje, naloži še sodni nadzor v skladu z vsemi odredbami, ki jih je naložilo sodišče (običajno kadar je obsojenec izpuščen po prestajanju zaporne kazni). Ti ukrepi se lahko zelo razlikujejo in so odvisni od teže ali vrste storjenega kaznivega dejanja (npr. zdravljenje ali udeležba v programih usposabljanja o spolni vzgoji ali ukrepi v zvezi s približevanjem določenim osebam in komuniciranjem z njimi). Kadar teh odredb ne izpolnite, se vam lahko naložijo drugi ukrepi in ste lahko zaradi neizpolnjevanja naloženih sodnih ukrepov obtoženi za novo kaznivo dejanje, če gre za hude ali večkratne kršitve.

Pogojna kazen se razlikuje od pogojnega odpusta, do katerega ste upravičeni, če ste obsojeni na zaporno kazen, ste del navedene kazni že prestali in ste doslej pri tem pokazali primerno vedenje. V takih primerih se lahko preostanek zaporne kazni odloži, oseba pa je izpuščena in mora izpolniti ukrepe, ki jih naloži sodnik.

■ Zadnja posodobitev: 01/12/2021

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.